

Οικονομικά - Εταιρικά Νέα

Capital Economics: Ποιες είναι οι επιλογές της Ευρώπης απέναντι σε έναν εμπορικό πόλεμο του Τραμπ

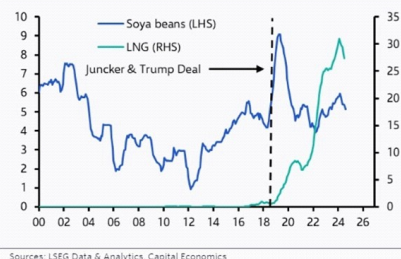
Ο Ουίνστον Τσόρτσιλ φέρεται να έχει πει ότι το "jaw-jaw" είναι καλύτερο από το "war-war" αναφορικά με την προτίμηση του διαλόγου έναντι της καταστροφής, στη διεξαγωγή των σχέσεων μεταξύ των κρατών, όπως επισημαίνει η Capital Economics. Και πιστεύει ότι οι Ευρωπαίοι πολιτικοί θα έχουν την ίδια άποψη όταν έρθουν αντιμέτωποι με την απειλή ενός εμπορικού πολέμου το επόμενο έτος.

Σε πρόσφατη έκθεσή του οίκος (την παρουσιάζει η ΕΛ. Κούρταλη στο capital.gr) είχε διατυπώσει τις εκτιμήσεις τους σχετικά με το πώς ένας καθολικός δασμός των ΗΠΑ θα επηρέαζε την ευρωζώνη. Συμπερασματικά, εκτιμά ότι ένας καθολικός δασμός 10% θα μειώνει το ΑΕΠ της ευρωζώνης κατά ένα μικρό ποσό – ίσως 0,2% του ΑΕΠ – το οποίο δεν είναι αρκετό για να αλλάξει τις ήδη χαμηλές προβλέψεις για την αύξηση του ΑΕΠ το επόμενο έτος.

Εάν ο Τραμπ επιβάλει καθολικούς δασμούς, η Ε.Ε. θα ήταν βέβαιο ότι θα ανταποδώσει με κάποιο τρόπο. Οι αξιωματούχοι έχουν προτείνει ότι θα αντεπιτεθούν "σκληρά και γρήγορα". Αλλά η Capital Economics πιστεύει ότι θα πρόκειται για στοχευμένους δασμούς σε προϊόντα συμβολικής ή πολιτικής σημασίας και όχι για γενικούς δασμούς. Εξάλλου, η Ε.Ε. απείλησε με δασμούς στη Harley Davidson και στο ούισκι bourbon ως αντίποινα για τους δασμούς που πρότεινε ο Τραμπ στα αυτοκίνητα της ΕΕ το 2018.

Οι Ευρωπαίοι φορείς χάραξης πολιτικής θα μπορούσαν να επιδιώξουν να αποφύγουν εντελώς τους δασμούς. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ετοίμασε έναν κατάλογο εμπορευμάτων για τα οποία θα μπορούσε να προσφέρει την ενίσχυση των εισαγωγών με αντάλλαγμα οι ΗΠΑ να της δώσουν απαλλαγή από τους δασμούς της. Αυτό μπορεί να περιλαμβάνει LNG και σπόρους σόγιας, τα οποία ήταν μέρος μιας συμφωνίας μεταξύ του Ντόναλντ Τραμπ και του τότε προέδρου της Κομισιόν, Ζαν Κλοντ Γιούνκερ, τον Ιούλιο του 2018.

Chart 1: EU Soybean & LNG Imports from US (12m rolling average, KG billions)

Sources: LSEG Data & Analytics, Capital Economics

Εναλλακτικά, οι δύο πλευρές θα μπορούσαν να συνάψουν μια ευρύτερη γεωπολιτική συμφωνία για να προσπαθήσουν να αποτρέψουν την απειλή των δασμών. Η Ε.Ε. θα μπορούσε, για παράδειγμα, να δεσμευτεί να αγοράσει περισσότερο αμυντικό εξοπλισμό από τις ΗΠΑ για να συνεχίσει να υποστηρίζει την Ουκρανία – αν και η Ε.Ε. θα δυσκολευόταν να συμφωνήσει για το πώς να συγκεντρώσει τα κεφάλαια λόγω της ένθερμης αντίθεσης πολλών, συμπεριλαμβανομένης της Γερμανίας, για περισσότερο κοινό δανεισμό της Ε.Ε.

Μια άλλη πιθανότητα είναι η Ευρώπη να συμφωνήσει να ευθυγραμμίσει τις πολιτικές της έναντι της Κίνας πιο στενά με αυτές των ΗΠΑ. Αυτό θα μπορούσε να σημαίνει περαιτέρω εμπόδια στις εισαγωγές κινεζικών ηλεκτρικών οχημάτων και άλλης τεχνολογίας, καθώς και περιορισμούς των εισερχόμενων Άμεσων ξένων επενδύσεων από την Κίνα και αύξηση των περιορισμών στις εξαγωγές αγαθών υψηλής τεχνολογίας, όπως μηχανήματα λιθογραφίας.

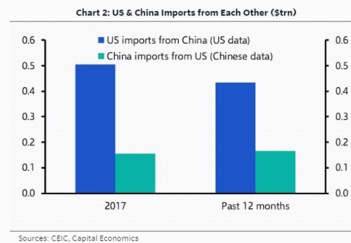
Βέβαια, όπως επισημαίνει η Capital Economics,, η ΕΕ είναι σίγουρα απρόθυμη να κόψει τους δεσμούς με την Κίνα πολύ δραστικά, αλλά οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής μπορεί να αναγκαστούν να το πράξουν εάν αντιμετωπίσουν ισχυρές πιέσεις από τις ΗΠΑ.

Σαφώς όλα αυτά παραμένουν αβέβια και θεωρητικά σε αυτή τη φάση, όπως σημειώνει ο οίκος. Ο Ντόναλντ Τραμπ δεν θα είναι στην εξουσία μέχρι τα τέλη Ιανουαρίου και δεν γνωρίζουμε πόσο γρήγορα θα κινηθεί για να αυξήσει τους δασμούς. Αλλά το βασικό σημείο είναι ότι, ενώ το κύριο σενάριο της Capital Economics είναι ότι θα επιβληθεί ένας δασμός 10% από τις ΗΠΑ που θα αφαιρέσει μόνο το 0,2% περίπου από το ΑΕΠ της ευρωζώνης, το αποτέλεσμα θα μπορούσε να είναι μικρότερο από αυτό εάν η ΕΕ καταφέρει να καταλήξει σε κάποιο είδους συμφωνία.

Συνέχεια...

Πώς θα αντιδράσει η Κίνα;

Εξαιρετικά σημαντική στην όλη εικόνα θα είναι, φυσικά, και η ενδεχόμενη αντίσταση της Κίνας στους δασμούς Τραμπ. Όπως συνέβη πριν από οκτώ χρόνια, η Κίνα θα έχει περιορισμένη ικανότητα να "απαντήσει" σε τυχόν δασμούς των ΗΠΑ λόγω του γεγονότος ότι οι εισαγωγές της είναι πολύ χαμηλότερες. Η δασμολογητέα αξία των εισαγωγών αμερικανικών προϊόντων από την Κίνα είναι σχεδόν τριπλάσια της αξίας των εισαγωγών της Κίνας από τις ΗΠΑ. Εάν οι ΗΠΑ καταπολεμήσουν τη μεταφόρτωση κινεζικών αγαθών μέσω τρίτων χωρών και να επιβάλουν δασμούς σε αποστολές κάτω από το όριο των 800 δολ. de minimis που επί του παρόντος απαλλάσσονται, η ανισορροπία στο μέγεθος των αντίστοιχων στόχων για τους δασμούς θα ήταν ακόμη ευρύτερο.

Αυτή η ανισορροπία ήταν ένας λόγος για τον οποίο τα αντίποινα της Κίνας στα διαδοχικά κύματα δασμών των ΗΠΑ έγιναν μικρότερα μέχρι το 2018-2019, παρόλο που οι διαδοχικοί δασμοί των ΗΠΑ έγιναν μεγαλύτεροι - πολύ σύντομα, δεν έμειναν πολλοί ελκυστικοί στόχοι για την επιβολή δασμών. Ένας άλλος παράγοντας ήταν η απόφαση της Κίνας να μην τιμωρηθούν οι εταιρείες που εισάγουν αγαθά που υποστήριζαν ευρύτερους στρατηγικούς στόχους (π.χ. προηγμένα τσιπ) ή προϊόντα που δεν ήταν άμεσα διαθέσιμα από αλλού (π.χ. εμπορικά αεροσκάφη).

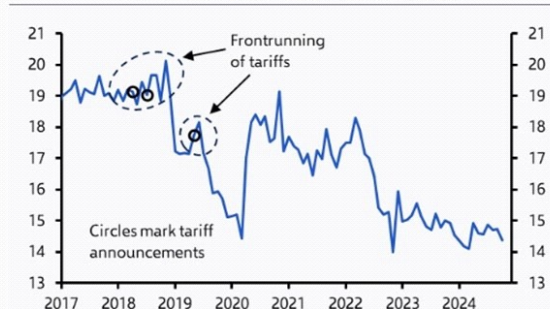
Πάντως, οι δασμοί δεν είναι ο μόνος τρόπος απάντησης, τονίζει η Capital Economics. Πράγματι, ένα άλλο μάθημα από την πρώτη προεδρία Τραμπ είναι ότι η Κίνα χρησιμοποίησε τους δασμούς κυρίως ως σήμα και όχι ως μέσο για να επηρεάσει τις εμπορικές ροές. Η σόγια, για παράδειγμα, ήταν βασικός στόχος για τα αντίποινα της Κίνας - αλλά οι αγορές της Κίνας κατέρρευσαν πολύ πριν τεθούν σε ισχύ οι δασμοί στη σόγια. Η ηγεσία της Κίνας μπορεί να κατευθύνει τις εταιρείες να σταματήσουν να αγοράζουν προϊόντα από τις ΗΠΑ αντί να ελπίζουν ότι οι δασμοί θα κατευθύνουν τη συμπεριφορά τους.

Παράλληλα, υπάρχει η δυνατότητα για μη δασμολογικές απαντήσεις, τονίζει ο οίκος. Η Κίνα δεν έλαβε τιμωρητικά μέτρα εναντίον μεγάλων αμερικανικών εταιρειών την προηγούμενη φορά.

Το επιχείρημα για τη διατήρηση καλών σχέσεων με εταιρείες όπως η Tesla και η Apple εξακολουθεί να ισχύει: σε μια εποχή που οι δυτικές κυβερνήσεις προσπαθούν να ενθαρρύνουν εταιρείες - ιδιαίτερα εκείνες με προηγμένη τεχνολογία - να μετατοπίσουν επενδύσεις από την Κίνα, είναι προς το συμφέρον του Πεκίνου να τις κάνει να θέλουν όχι απλώς για να παραμείνουν, αλλά να εμπλακούν περισσότερο στις τοπικές αλυσίδες εφοδιασμού.

Αυτό θα βοηθούσε τις προσπάθειες εκβιομηχάνισης της Κίνας, ενώ θα υποστήριζε έναν δεύτερο στρατηγικό στόχο, εάν οι ΗΠΑ γίνουν πιο προστατευτικές: να δημιουργήσουν ένα ρήγμα μεταξύ των ΗΠΑ και των παραδοσιακών συμμάχων τους, παρουσιάζοντας την Κίνα ως τον πιο αξιόπιστο εταίρο.

Chart 1: US Share of China's Exports (% , seas. adj.)

Εκρηξη επενδύσεων και διασυνδέσεων από ΑΔΜΗΕ

Σε δυναμική τροχιά ανάπτυξης βρίσκεται ο ΑΔΜΗΕ (Ανεξάρτητος Διαχειριστής Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας) προχωρώντας σε μια σειρά από σημαντικά έργα και στρατηγικές, που ενισχύουν τη θέση της Ελλάδας στο διεθνές ενεργειακό τοπίο. Με τον στόχο να καταστεί η χώρα βασικός κόμβος πράσινης ενέργειας στην περιοχή, ο ΑΔΜΗΕ προχώρησε σε επενδύσεις, οι οποίες αθροίζουν σε περίπου 2,9 δισ. ευρώ, (2017-2024) και ισχυροποιούν την αξιοπιστία του συστήματος, υποστηρίζουν την αυξανόμενη διείσδυση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ), και ανοίγουν νέους δρόμους για διεθνείς διασυνδέσεις, τόσο για την ενίσχυση της εγχώριας ενεργειακής ασφάλειας όσο και για την εξαγωγή καθαρής ενέργειας στην Ευρώπη και πέρα από αυτήν.

Όπως γράφει η Ημερησία, παράλληλα, με ένα πρόγραμμα επενδύσεων μαμούθ που αγγίζει τα 14,25 δισ. ευρώ, ο Διαχειριστής επιδιώκει την ενδυνάμωση της ελληνικής ενεργειακής υποδομής, συνδέοντας τη χώρα με γείτονες όπως η Ιταλία, η Κύπρος και η Αίγυπτος, ανοίγοντας νέους ορίζοντες στη διακίνηση πράσινης ενέργειας.

Δεκαπλασιάστηκε το CAPEX

Μία από τις σημαντικότερες εξελίξεις στον τομέα των επενδύσεων του ΑΔΜΗΕ είναι η εντυπωσιακή αύξηση του ετήσιου CAPEX, το οποίο από το 2017 έχει σχεδόν δεκαπλασιαστεί, από 70 εκατ. ευρώ σε σχεδόν 670 εκατ. ευρώ το 2023 και εκτίμηση για δαπάνες άνω των 500 εκατ. ευρώ το 2024. Αυτή η εντυπωσιακή αύξηση αποδεικνύει τη δέσμευση του ΑΔΜΗΕ στην υλοποίηση του επενδυτικού του προγράμματος, που περιλαμβάνει έργα που ενισχύουν την αξιοπιστία και την ανθεκτικότητα του Συστήματος Μεταφοράς, καθώς και την ανάπτυξη των υποδομών για την υποδοχή και διαχείριση της αυξανόμενης παραγωγής από ΑΠΕ.

Ο Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος, Μάνος Μανουσάκης, ο οποίος ανέλαβε τα ηνία του ΑΔΜΗΕ το 2017, πιστώνεται σε μεγάλο βαθμό τη στροφή προς μια πολύ πιο δυναμική επενδυτική στρατηγική του Διαχειριστή. Αυτή η αύξηση αντικατοπτρίζει την υλοποίηση ενός φιλόδοξου επενδυτικού προγράμματος, το οποίο, παρά τις προκλήσεις, παραμένει on track και έχει επιδείξει ανθεκτικότητα ακόμα και κατά τη διάρκεια της πανδημίας.

Πέντε θυγατρικές

Η σημαντική ανάπτυξη του Ομίλου του ΑΔΜΗΕ αποτυπώνεται και από την ίδρυση και λειτουργία πέντε θυγατρικών εταιρειών, οι οποίες ενισχύουν στρατηγικά τη δράση του Διαχειριστή. Οι θυγατρικές αυτές υποστηρίζουν την πλήρη αξιοποίηση των υποδομών του ΑΔΜΗΕ, όπως η Grid Telecom που δραστηριοποιείται στον τομέα των τηλεπικοινωνιών, εκμεταλλευόμενη τις οπτικές ίνες που είναι εγκατεστημένες κατά μήκος του συστήματος μεταφοράς.

Παράλληλα, ενισχύουν τη διάχυση της τεχνογνωσίας του Διαχειριστή μέσω του Εκπαιδευτικού Κέντρου και συμβάλλουν στην ανάπτυξη κρίσιμων ηλεκτρικών διασυνδέσεων, οι οποίες προάγουν την ενεργειακή μετάβαση της Ελλάδας.

Στρατηγική Διασυνδέσεων

Το επενδυτικό momentum που δημιουργούν οι διεθνείς διασυνδέσεις, τις οποίες σχεδιάζει, υλοποιεί ή συνδράμει ο ΑΔΜΗΕ, αντανakλάται και στο συνολικό budget των έργων. Είναι χαρακτηριστικό ότι τέσσερις κρίσιμοι ενεργειακοί διάδρομοι με «επίκεντρο» την Ελλάδα αγγίζουν συνολικά τα 14,25 δισ. ευρώ. Πρόκειται για καθοριστικά έργα όπως η δεύτερη διασύνδεση Ελλάδας-Ιταλίας, η διασύνδεση με την Κύπρο (Great Sea Interconnector), η διασύνδεση με την Αίγυπτο (GREGY) και το σχέδιο διασύνδεσης με τη Γερμανία (Green Aegean).

Συνέχεια..

Δεύτερη Διασύνδεση Ελλάδας-Ιταλίας

Η δεύτερη διασύνδεση Ελλάδας-Ιταλίας, με προϋπολογισμό 750 εκατ. ευρώ, προγραμματίζεται σε συνεργασία με τον ιταλικό διαχειριστή TERNΑ, στοχεύοντας στην αύξηση της ικανότητας διασύνδεσης κατά 1.000 MW.

Διασύνδεση με Κύπρο

Η διασύνδεση με την Κύπρο, ύψους 1,9 δισ. ευρώ, προχωρά προς υλοποίηση, ενισχύοντας τη συνεργασία μεταξύ των δύο χωρών και άροντας την ενεργειακή απομόνωση της Λευκωσίας. Σε αυτή τη φάση, με γοργούς ρυθμούς τρέχουν οι μελέτες που πραγματοποιεί το ερευνητικό σκάφος τόσο ανοιχτά της Κύπρου, όσο και στο σημείο που θα γίνει η προσαυγιάλωση του καλωδίου της ηλεκτρικής διασύνδεσης, δηλαδή στην περιοχή της Κοφίνου.

Διασύνδεση με Αίγυπτο - GREGY (Green Egypt Greece Interconnector)

Η διασύνδεση με την Αίγυπτο, προϋπολογισμού 3,5 δισ. ευρώ, βρίσκεται σε φάση ωρίμανσης, με τον φορέα υλοποίησης ELICA να προχωρά σε μελέτες για την κατάλληλη πορεία και πόντιση του καλωδίου. Ο ΑΔΜΗΕ πέρα από την συμβολή του στην τεχνική ωρίμανση του έργου εξετάζει τη συμμετοχή του και σε επενδυτικό επίπεδο. Αυτή η διασύνδεση με την Αίγυπτο θα επιτρέψει την εισαγωγή καθαρής ενέργειας από τη Βόρεια Αφρική στην Ευρώπη, με πύλη εισόδου την Ελλάδα.

Διασύνδεση με Γερμανία - Green Aegean Interconnector

Είναι ένα έργο «έμπνευσης» ΑΔΜΗΕ που υπηρετεί την εθνική στρατηγική για εξαγωγές πράσινης ενέργειας. Η διασύνδεση με τη Γερμανία, αν και βρίσκεται σε αρχικό στάδιο, έχει κερδίσει τη στήριξη πολιτικών και διαχειριστών, αναγνωρίζοντας την ανάγκη μεταφοράς πράσινης ενέργειας για την κάλυψη των ενεργειακών αναγκών της μεγαλύτερης οικονομίας της Ευρώπης, με προϋπολογισμό 8,1 δισ. ευρώ, και δυναμικότητα 3 GW. Το έργο, που θα συνδέει την Ελλάδα με την Αδριατική και θα επεκταθεί προς τη Σλοβενία και τη Γερμανία, στοχεύει στην περαιτέρω ανάπτυξη της δυναμικότητας του έργου σε 6-9 GW.

Saudi Greek Interconnection

Η νέα διασύνδεση Ελλάδας-Σαουδικής Αραβίας θα ενισχύσει τη θέση της Ελλάδας ως πύλη εισόδου πράσινης ενέργειας από τη Μέση Ανατολή και τη Βόρεια Αφρική στην Ευρώπη. Η σύσταση της ειδικής εταιρείας «Saudi Greek Interconnection» αποτελεί το πρώτο βήμα για την ανάπτυξη αυτού του στρατηγικού έργου.

Εσωτερικές Διασυνδέσεις

Παράλληλα, ο ΑΔΜΗΕ προχωρά σε σημαντικές εσωτερικές διασυνδέσεις, όπως η φάση Δ της διασύνδεσης Κυκλάδων (2025) και η διασύνδεση Κρήτης-Αττικής που θα λειτουργήσει καλοκαίρι του 2025. Σε εγχώριο επίπεδο, ο ΑΔΜΗΕ προχωρά με τη διασύνδεση των Δωδεκανήσων, θωρακίζοντας ενεργειακά τα ελληνικά νησιά και μειώνοντας την εξάρτηση από ορυκτά καύσιμα. Οι κινήσεις αυτές ενισχύουν την ενεργειακή αυτονομία της χώρας και την καθιστούν πρωταγωνιστή σε έναν μεταβαλλόμενο ευρωπαϊκό ενεργειακό χάρτη, όπου η πρόσβαση σε καθαρή, φθηνή ενέργεια είναι κρίσιμη.

Το Δεκαετές Πρόγραμμα Ανάπτυξης (ΔΠΑ) του ΑΔΜΗΕ 2025-2034 περιλαμβάνει νέα, σημαντικά έργα που στόχο έχουν την ενίσχυση της αξιοπιστίας και ανθεκτικότητας του συστήματος μεταφοράς. Ο συνολικός προϋπολογισμός των έργων του ΔΠΑ ανέρχεται στα 5,5 δισ. ευρώ και περιλαμβάνει σημαντικές αναπτύξεις που θα συμβάλλουν στην υποδοχή της αυξανόμενης παραγωγής καθαρής ενέργειας, ενώ παράλληλα θα ενισχύσουν τη στρατηγική της χώρας για την προώθηση των ΑΠΕ και τη μείωση των εκπομπών CO₂.

Σημαντικά έργα του ΔΠΑ 2025-2034

Ανάμεσα στα πιο σημαντικά έργα που περιλαμβάνονται στο νέο ΔΠΑ είναι τα εξής:

Δημιουργία νέου Κέντρου Υπερψηλής Τάσης (ΚΥΤ) στη Θεσσαλία και η σύνδεσή του με το Σύστημα 400 kV, με στόχο την ενίσχυση της ανθεκτικότητας του συστήματος μετά τις φυσικές καταστροφές που επλήγησαν την περιοχή. Το έργο περιλαμβάνει επίσης τη δημιουργία νέας Γραμμής Μεταφοράς Υπερψηλής Τάσης μεταξύ ΚΥΤ Τρικάλων και ΚΥΤ Λάρισας, προσφέροντας επιπλέον εναλλακτικές δυνατοότητες διακίνησης ισχύος.

Ανάπτυξη νέου ΚΥΤ στη Λαμία, που θα συνδεθεί με το Σύστημα Υπερψηλής και Υψηλής Τάσης, βελτιώνοντας την αξιοπιστία των υπηρεσιών στην περιοχή και υποστηρίζοντας την απορρόφηση αυξημένης παραγωγής από ΑΠΕ.

Ανάπτυξη νέου ΚΥΤ στα Μεσόγεια, που θα ενισχύσει την τροφοδότηση της περιοχής και θα επιτρέπει την αξιόπιστη διοχέτευση παραγωγής από ΑΠΕ και του Θερμοηλεκτρικού Σταθμού του Λαυρίου.

Δημιουργία νέου ΚΥΤ στο Ρουφ, το οποίο θα αντικαταστήσει τις εναέριες γραμμές 150 kV με νέες υπόγειες καλωδιακές γραμμές 400 kV, ενισχύοντας την αξιοπιστία της μεταφοράς ενέργειας και μειώνοντας τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις.

Προσθήκη εξοπλισμού Υπερψηλής Τάσης σε ΚΥΤ όπως της Καρδιάς, Θεσσαλονίκης, και Αμυνταίου, και προσθήκη Υψηλής Τάσης στα ΚΥΤ Αμυνταίου, Λαυρίου και Παλλήνης για την ενίσχυση της ικανότητας μεταφοράς και διανομής ενέργειας σε κρίσιμες περιοχές.

Διασύνδεση Κω-Κορίνθου: Η αναβάθμιση της διασύνδεσης Κω-Κορίνθου, με αύξηση της μεταφορικής ικανότητας στα 1.000 MW, θα ενισχύσει την ενεργειακή ασφάλεια των Δωδεκανήσων και την ανταγωνιστικότητα της ελληνικής ενεργειακής αγοράς.

Ο ΑΔΜΗΕ, με στρατηγικές επενδύσεις και καινοτόμα έργα, δεν περιορίζεται μόνο στη βελτίωση του εσωτερικού συστήματος μεταφοράς ενέργειας, αλλά προωθεί τη χώρα ως ηγετικό παίκτη στον ενεργειακό χάρτη της Ευρώπης και της Μεσογείου.

At 5,996, the S&P 500 is nearly 600 points above above the highest 2024 year-end price target from Wall Street strategists and 23% above the average target (4,861).

S&P 500: Wall Street's 2024 Year-end Price Targets vs. Current Level
(Target Data via Bloomberg in Dec 2023)

